

PROPHETIA IEREMIAE.

IEREMIAS Hebraicè IIRIAHU, id est excelsus Domini, nomine huic viro Dei appri-
mè conuenienti, qui ex utero matris Propheta consecratus, Sacerdos etiam & Doctor
exitit. Adhuc puer, hoc est anno vita circiter 15. ut putat Hieronymus, propheticum
munus, quod eadem quâ Moyses verecundiâ detrectauerat, à Deo iussus obire cepit. Versa-
tur autem eius propheta in acerbissimis reprehensionibus suorum temporum, in increpa-
tionibus & lamentis: Deinde verò in consolationibus Ecclesia graviter afflicta, quam
promissionibus amplissimis de regno Christi, gentibus in Ecclesiam inducendis, ac mul-
tiplici gratiâ Novi Testamenti rescit & erigit. Scripsit stylo, qui quantum in verbis
simplex videtur & facilis, tantum in maiestate sensuum profundus est, ait Hieronymus.
Scriba eius Baruch fuit, qui cum prophetias diversis temporibus editas colligeret, ordi-
nem temporum neglexit, ut legenti parebit. Apud Græcos interpretes, sæpe alius est ordo
capitum, quàm in Hebræo vel Latino. Moses Kimchi, Procopius Gazæus, & alii apud
Sextum Senensem, volunt Ieremiam scripsisse 3. & 4. libros Regum. Addit Abulensis etiam
duos priores ab eodem compositos. Alii Psalm. Te decet: & Super flumina Babylonis,
eidem adscribunt, & alia quadam.

Munus suum constanter obit per ann. 45. à 13. sc. regis Iosia, ad 5. excise Ieru-
salem & templi: hoc est, ab anno Mundi 3375. ad annum 3420. ante Christum 584.
Vir planè magnus & fortis, qui nec minis, nec carceribus deterreretur, quominus
veritatem Regi & populo liberè & constanter aperiret. Qui catenis & miseriis obrutus,
expressa Christi patientis effigies & figura exitit: quique post incensam urbem à Chal-
daeis benè habitus, cum pauperibus ad patriam eversam redire maluit. Virginem torâ vitâ
permanisse, docent Ignatius & Hieronymus, quod colligitur ex cap. 16. vers. 2. Non
accipies uxorem. Post mortem Iuda, Machabæo apparuit, gloriâ mirabilis & magni
decòris habitudine, ut est 2. Machab. 15. 13. De quo ibidem, Sanctus Pontifex Onias
ait; Hic est fratrum amator & populi Israël, hic est qui multum orat pro populo &
univerfa sancta civitate IEREMIAS propheta Dei.

CAPUT PRIMUM.

Ieremias in ventre Matris Sanctificatus, &
tempore Iosia regis Iuda missus à Domino
ad prophetandum, causatur pueritiam,
sed doctus à Deo accipit robur invin-
cibile, iubeturque vaticinari destructio-
nem Ierusalem sub nomine virgæ, &
olla succensæ.

Verba Ieremiæ filij Hel-
ciæ, de sacerdotibus,
qui fuerunt in Ana-
thoth, in terra Ben-
iamin.

IN VIGIL.
NATIVIT.
S. IOAN.
BAPT.
* Anno M.
3375.
Ant. Chr.
629.

2. Quod factum est
verbum Domini ad eum in diebus Iosia
filij Amon regis Iuda, in terciodecimo
anno * regni eius.

3. Et factum est in diebus Ioakim filij
Iosia regis Iuda, usque ad consummati-
onem undecimi anni Sedeciæ filij Iosia regis
Iuda, usque ad transmigrationem Ieru-
salem, in mense quinto.

4. Et factum est verbum Domini ad me,
dicens:

5. Priusquam te formarem in utero, no-
vi te: & antequam exires de vulva, fan-

ctificavi te, & prophetam in Gentibus
dedi te.

6. Et dixi, A a a, Domine Deus: ecce
nescio loqui, quia puer ego sum.

7. Et dixit Dominus ad me: Noli di-
cere: Puer sum: quoniam ad omnia, quæ
mittam te, ibis: & universa, quæcumque
mandavero tibi, loqueris.

8. Ne timeas à facie eorum: quia tecum
ego sum ut eruam te, dicit Dominus.

9. Et misit Dominus manum suam, &
tetigit os meum * & dixit Dominus ad
me: Ecce dedi verba mea in ore tuo: * Vide
Isai. 6. 7.

10. ecce constitui te hodie super Gentes,
& super regna * ut evellas, & destruas, * Infr. 18.
& disperdas, & dissipes, & ædifices, & 7.
plantas.

11. Et factum est verbum Domini ad
me, dicens: Quid tu vides Ieremia?
Et dixi: Virgam vigilantem ego video.

12. Et dixit Dominus ad me: Benè vi-
disti, quia vigilabo ego super verbo meo
ut faciam illud.

13. Et factum est verbum Domini se-
cundò ad me, dicens: Quid tu vides?
& dixi: Ollam succensam * ego video, &
faciem eius à facie Aquilonis. * Vide
Ezech. 11.
7.

14. Et

Cap. 2. Dei beneficia erga Iudeos
Iudeorum malitia.

IEREMIAS.

Cap. 2. Invehitur in Iudeos.

* Infr. 4. 6. 14. Et dixit Dominus ad me: * Ab
Aquilone pandetur malum super omnes
habitatores terræ.

15. quia ecce ego convocabo omnes
cognationes regnorum Aquilonis, ait Do-
minus: & venient & ponent unusquisque
folium suum in introitu portarum Ierusa-
lem, & super omnes muros eius in cir-
cuiu, & super universas urbes Iuda.

16. Et loquar iudicia mea cum eis super
omnem malitiam eorum, qui dereliquere-
runt me, & libaverunt diis alienis, & ado-
raverunt opus manuum suarum.

17. Tu ergo accinge lumbos tuos, &
furge, & loquere ad eos omnia quæ ego
præcipio tibi. Ne formides à facie eorum:
nec enim timere te faciam vultum eorum.

* Infr. 6. 18. * Ego quippe dedi te hodie in civi-
tatem munitam, & in columnam ferream,
& in murum æreum, super omnem ter-
ram, regibus Iuda, principibus eius, &
sacerdotibus, & populo terræ.

19. Et bellabunt adversum te, & non
prævalebunt: quia ego tecum sum, ait
Dominus, ut liberem te.

CAPUT II.

Graviter expostulat Dominus cum filiis Is-
raël & Iuda, potissimum cum pastoribus
ac prophetis, quod non respicientes ac-
cepta à Deo varia beneficia, eo qui fons
est aquæ vivæ relicto, adoraverint idola,
à quibus nihil boni expectare poterant:
imò cum toti essent in idololatria rapinis
& crudelitate, sese iustificare niteban-
tur, & propterea devastandos prædicat.

1. **E**T factum est verbum Domini ad
me, dicens:

2. Vade, & clama in auribus Ierusalem,
dicens: Hæc dicit Dominus: Recordatus
sum tui, miserans adolescentiam tuam, &
charitatem desponsationis tuæ, quando
secuta es me in deserto, in terra, quæ
non seminatur.

3. Sanctus Israël Domino, primitiæ fru-
gum eius: omnes, qui devorant eum,
delinquant: mala venient super eos, dicit
Dominus.

4. Audite verbum Domini domus Ia-
cob, & omnes cognationes domus Israël:

* Mich. 6. 5. hæc dicit Dominus: * Quid invene-
runt patres vestri in me iniquitatis, quia
elongaverunt à me, & ambulaverunt post
vanitatem, & vani facti sunt?

6. Et non dixerunt: Ubi est Dominus,

qui ascendere nos fecit de Terra Ægypti:
qui traduxit nos per desertum, per ter-
ram inhabitabilem & inviam, per terram
fitis, & imaginem mortis, per terram, in
qua non ambulavit vir, neque habitavit
homo?

7. Et induxi vos in terram Carmeli, ut
comederetis fructum eius, & optima illius:
& ingressi contaminastis terram meam, &
hereditatem meam posuistis in abomina-
tionem.

8. Sacerdotes non dixerunt: Ubi est Do-
minus? & tenentes legem nescierunt me,
& pastores prævaricati sunt in me: & pro-
phetæ prophetaverunt in Baal, & idola fe-
cuti sunt.

9. Propterea adhuc iudicio contendam
vobiscum, ait Dominus, & cum filiis ve-
stris disceptabo.

10. Transite ad insulas Cethim, & vi-
dete: & in Cedar mittite, & considerate
vehementer: & videte si factum est huius-
cemodi.

11. Si mutavit gens deos suos, & certè
ipsi non sunt dii: populus verò meus mu-
tavit gloriam suam in idolum.

12. Obstupescite cæli super hoc, &
portæ eius desolamini vehementer, dicit
Dominus.

13. Duo enim mala fecit populus meus:
Me dereliquerunt fontem aquæ vivæ; &
foderunt sibi cisternas, cisternas dissipatas,
quæ continere non valent aquas.

14. Numquid servus est Israël, aut ver-
naculus? quare ergo factus est in præ-
dam?

15. Super eum rugierunt leones, & de-
derunt vocem suam, posuerunt terram
eius in solitudinem: civitates eius exustæ
sunt, & non est qui habitet in eis.

16. Filii quoque Mémphæos & Taphnes
constupraverunt te usque ad verticem.

17. Numquid non istud factum est tibi,
quia dereliquisti Dominum Deum tuum
eo tempore, quo ducebat te per viam?

18. Et nunc quid tibi vis in via Ægypti,
ut bibas aquam turbidam? & quid tibi
cum via Assyriorum, ut bibas aquam flu-
minis?

19. Arguet te malitia tua, & averio tua
increpabit te. Scito, & vide quia malum
& amarum est reliquisse te Dominum
Deum tuum, & non esse timorem mei
apud te, dicit Dominus Deus exercituum.

20. A sæculo confregisti iugum meum,
rupisti vincula mea, & dixisti: Non ser-
viam. * In omni enim colle sublimi, &
sub

* Infr. 3. 6.

sub omni ligno frondoso tu prosternebaris meretrix.

* *Iſai. 5. 1.*
* *Matth. 21.*
33.

21. * Ego autem plantavi te vineam electam, omne semen verum: quomodo ergo conversa es mihi in pravum vinea aliena?

22. Si laveris te nitro, & multiplicaveris tibi herbam borith, maculata es in iniquitate tua coram me, dicit Dominus Deus.

23. Quomodo dicis: Non sum polluta, post Baalim non ambulavi? vide vias tuas in convalle, scito quid feceris: cursor levis explicans vias suas.

24. Onager assuetus in solitudine, in desiderio animæ suæ attraxit ventum amoris sui: nullus avertet eam: omnes, qui quarant eam, non deficient: in menstruis eius invenient eam.

25. Prohibe pedem tuum à nuditate, & guttur tuum à siti. Et dixisti: Desperavi, nequaquam faciam: adamavi quippe alienos, & post eos ambulabo.

26. Quomodo confunditur fur quando deprehenditur, sic confusi sunt domus Israël, ipsi & reges eorum, principes, & sacerdotes, & prophetae eorum,

27. dicentes ligno: Pater meus es tu: & lapidi: Tu me genuisti. * verterunt ad me tergum, & non faciem, & in tempore afflictionis suæ dicent: Surge, & libera nos.

28. Ubi sunt dii tui, quos fecisti tibi? surgant, & liberent te in tempore afflictionis tuæ: * secundum numerum quippe civitatum tuarum erant dii tui Iuda.

29. Quid vultis mecum iudicio contendere? omnes dereliquistis me, dicit Dominus.

30. Frustrà percussi filios vestros, disciplinam non receperunt: devoravit gladius vester prophetas vestros, quasi leo vastator

31. generatio vestra. Videte verbum Domini: Numquid solitudo factus sum Israël, aut terra serotina? quare ergo dixit populus meus: Reversimus, non veniemus ultrà ad te?

32. Numquid obliviscetur virgo ornamenti sui, aut sponsa fasciæ pectoralis suæ? populus verò meus oblitus est mei diebus innumeris.

33. Quid niteris bonam ostendere viam tuam ad quærendam dilectionem, quæ insuper & malitias tuas docuisti vias tuas,

34. & in alis tuis inventus est sanguis animarum pauperum & innocentum? non

in fossis inveni eos, sed in omnibus, quæ supra memoravi.

35. Et dixisti: Absque peccato & innocens ego sum: & propterea avertatur furor tuus à me. Ecce ego iudicio contendam tecum, eò quòd dixeris: Non peccavi.

36. Quàm vilis facta es nimis, iterans vias tuas! & ab Ægypto confundèris, sicut confusa es ab Assur.

37. Nam & ab ista egredieris, & manus tuæ erunt super caput tuum: quoniam obtrivit Dominus confidentiam tuam, & nihil habebis prosperum in ea.

CAPUT III.

Deus incomparabili clementiâ populum suum ad se revocat ab idololatria, in qua Iuda etiam Israël excessit; promittens se assumpturum eos in filios, & veros pastores eis daturum, ut Ierosolymis in pace colant Dominum: de futura gloria & exaltatione Ierusalem, ac Gentium ad eam congregatione, & de populi penitentia.

1. **V**ulgò dicitur: Si dimiserit vir uxorem suam, & recedens ab eo, duxerit virum alterum: numquid revertetur ad eam ultrà? numquid non polluta, & contaminata erit mulier illa? tu autem fornicata es cum amatoribus multis: tamen revertere ad me, dicit Dominus, & ego suscipiam te.

2. Leva oculos tuos in directum, & vide ubi non prostrata sis: in viis sedebas, expectans eos quasi latro in solitudine: & polluisti terram in fornicationibus tuis, & in malitiis tuis.

3. Quam ob rem prohibita sunt stillæ pluviarum, & serotinus imber non fuit: frons mulieris meretricis facta est tibi, noluiſti erubescere.

4. Ergo saltem amodò voca me: Pater meus, dux virginitatis meæ tu es:

5. numquid irascèris in perpetuum, aut perseverabis in finem? Ecce locuta es, & fecisti mala, & potuisti.

6. Et dixit Dominus ad me in diebus Iosifæ regis: * Numquid vidisti, quæ fecerit averfatrix Israël? abiit sibi met super omnem montem excelsum, & sub omni ligno frondoso, & fornicata est ibi.

7. Et dixi, cum fecisset hæc omnia: Ad me revertere: & non est reversa. Et vidit prævaricatrix soror eius Iuda,

8. quia pro eo, quòd mœchata esset aver-

* *Supr. 2.*
20.

averfatrix Israël, dimissem eam, & dedissem ei libellum repudij: & non timuit prævaricatrix Iuda soror eius, sed abiit, & fornicata est etiam ipsa.

9. Et facilitate fornicationis suæ contaminavit terram, & mœchata est cum lapide & ligno.

10. Et in omnibus his non est reversa ad me prævaricatrix soror eius Iuda in toto corde suo, sed in mendacio, ait Dominus.

11. Et dixit Dominus ad me: Iustificavit animam suam averfatrix Israël, comparatione prævaricatricis Iudæ.

12. Vade, & clama sermone istos contra Aquilonem, & dices: Revertere averfatrix Israël, ait Dominus, & non avertam faciem meam à vobis: quia sanctus ego sum, dicit Dominus, & non irascar in perpetuum.

13. Verumtamen scito iniquitatem tuam, quia in Dominum Deum tuum prævaricata es: & disperdisti vias tuas alienis sub omni ligno frondoso, & vocem meam non audisti, ait Dominus.

14. Convertimini filii revertentes, dicit Dominus: quia ego vir vester: & assummam vos unum de civitate, & duos de cognatione, & introducam vos in Sion.

15. Et dabo vobis pastores iuxta cor meum, & pascent vos scientiâ & doctrinâ.

16. Cùmque multiplicati fueritis, & creveritis in terra in diebus illis, ait Dominus: non dicent ultra: Arca testamenti Domini: neque ascendet super cor, neque recordabuntur illius: nec visitabitur, nec fiet ultra.

17. In tempore illo vocabunt Ierusalem Solium Domini: & congregabuntur ad eam omnes Gentes in nomine Domini in Ierusalem, & non ambulabunt post pravitatem cordis sui pessimi.

18. In diebus illis ibit domus Iuda ad domum Israël, & venient simul de terra Aquilonis ad terram, quam dedi patribus vestris.

19. Ego autem dixi: Quomodo ponam te in filios, & tribuam tibi terram desiderabilem, hereditatem præclaram exercituum Gentium? Et dixi: Patrem vocabis me, & post me ingredi non cessabis.

20. Sed quomodo si contemnat mulier amatorem suum, sic contempsit me domus Israël, dicit Dominus.

21. Vox in viis audita est, ploratus & ululatus filiorum Israël: quoniam iniquam fecerunt viam suam, oblitus sunt Domini Dei sui.

22. Convertimini filii revertentes, & sanabo averfiones vestras. Ecce nos venimus ad te: tu enim es Dominus Deus noster.

23. Verè mendaces erant colles, & multitudo montium: verè in Domino Deo nostro salus Israël.

24. Confusio comedit laborem patrum nostrorum ab adolescentia nostra, greges eorum, & armenta eorum, filios eorum, & filias eorum.

25. Dormiemus in confusione nostra, & operiet nos ignominia nostra: quoniam Domino Deo nostro peccavimus nos, & patres nostri ab adolescentia nostra usque ad diem hanc: & non audivimus vocem Domini Dei nostri.

CAPUT IV.

Promittit Dominus veniam si se verè convertant & corde circumcidant, comminando gravia mala si in malis persistant: quapropter luget propheta videns terram devastandam, & in solitudinem redigendam, ita tamen ut non fiat consummatio.

1. **S**I revertèris Israël, ait Dominus, ad me convertere: si abstuleris offendicula tua à facie mea, non commoveberis.

2. Et iurabis: Vivit Dominus in veritate, & in iudicio, & in iustitia: & benedicent eum Gentes, ipsumque laudabunt.

3. Hæc enim dicit Dominus viro Iuda, & Ierusalem: * Novate vobis novale, & nolite serere super spinas.

4. circumcidimini Domino, & auferte præputia cordium vestrorum viri Iuda, & habitatores Ierusalem: ne fortè egrediatur ut ignis indignatio mea, & succendatur, & non sit qui extinguat, propter malitiam cogitationum veltrarum.

5. Annunciate in Iuda, & in Ierusalem auditum facite: loquimini, & canite tubâ in terra: clamate fortiter, & dicite: congregamini, & ingrediamur civitates munitas,

6. levate signum in Sion. Confortamini, nolite stare, * quia malum ego adduco ab Aquilone, & contritionem magnam.

7. Ascendit leo de cubili suo, & prædo Gentium se levavit: egressus est de loco suo ut ponat terram tuam in solitudinem: civitates tuæ vastabuntur, remanentes absque habitatore.

8. Super hoc accingite vos ciliciis, plangi-